

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО - ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 1 (51)

Вінниця, 2026

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу
РІШЕННЯ

Національної ради України
з питань телебачення та радіомовлення
щодо реєстрації суб'єкта друкованих медіа
№ 967 від 28 вересня 2023 року
Ідентифікатор медіа – R30-01367

Журнал

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська

Тематичні напрями Вісника:

- Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- Дисемінація передового педагогічного досвіду
- Відомі імена року
- Проби пера
- Конкурси
- Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Протокол № 8 від 19 лютого 2026 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.; **відповідальний редактор:** методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** канд.пед.наук, доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д-р.пед.наук, проф. Мисліцька Н.А., д-р.філол.наук Войцехівська Н.К., канд.філол.наук, доц. Січкарь С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини)

*Відповідальність за зміст статей несуть автори
Матеріали видаються в авторській редакції*

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 1(51) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2026. 160с.

© КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», 2026

ЗМІСТ

ЛЕСЯ УКРАЇНКА: ДО 155-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ

БАБІЙ АЛЛА, ІСКРА СВІТЛАНА ЛЕСЯ УКРАЇНКА: ДО 155-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ УНІКАЛЬНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ ТА ЇЇ ТВОРЧОЇ СПАДЩИНИ	3
РОМАНУХА ЮЛІЯ, СМІРНОВА СВІТЛАНА, КОНІЧЕК ТЕТЯНА, ДУДКЕВИЧ НАТАЛІЯ ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ЖИТТЯ І ТВОРЧОСТІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ: УСНИЙ ЖУРНАЛ ДО 155-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ НА ДОПОМОГУ ВЧИТЕЛЮ-СЛОВЕСНИКУ	9
БЕРЕЖАНСЬКА ОЛЬГА МИСТЕЦЬКА САМОРЕАЛІЗАЦІЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ АМАТОРСЬКОГО ТЕАТРАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА	20

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ІСТОРІЇ ТА ГРОМАДЯНОЗНАВСТВА

БАДАЛОВА ЛЮДМИЛА ЗНАЧЕННЯ ОСВІТИ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ	31
БАКАЛОВА НАТАЛІЯ ОСВІТА ЯК МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ДЛЯ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ ДЕРЖАВИ	32
ДРОВОЗІЮК ЛІДІЯ ОСВІТА ЯК ЦІННІСТЬ: ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ЗРІЗ	35
МАШТАЛЯР ЙОСИП ВИХОВАННЯ ЧЕРЕЗ ЗВУК: ЯК СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ ФОРМУЄ ЦІННОСТІ МОЛОДІ	39
КОЛЕСНИК ОЛЕКСАНДР, КОЛЕСНИК ОЛЕНА ПОЛІТИКА НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ: МІЖ АКАДЕМІЧНОЮ ІСТОРІЄЮ ТА СУСПІЛЬНИМ ЗАПИТОМ	41
ПОХИЛЮК ОЛЕНА, ЮРЧАК КРІСТІНА НОВИЙ ПРАВОПИС У ЗМІ: АНАЛІЗ ДОТРИМАННЯ НОРМ У ПУБЛІЧНОМУ ДИСКУРСІ	51
ПРИСЯЖНЮК ДМИТРО, МАРТИНЮК ВІКТОР, БИСТРИЦЬКИЙ ОЛЕКСАНДР ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ В НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ВІННИЦЬКОГО ПОВІТУ КІНЦЯ ХІХ ПОЧАТКУ ХХ СТ.	56

КУЛЬТУРА, НАУКА, ОСВІТА: СМИСЛОЖИТТЄВІ ЦІННОСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

РУДА ТЕТЯНА МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ	60
КОНОПКО ОЛЬГА КРОКУЮЧИ РАЗОМ: ЯК ВИХОВАТЕЛЬ-МЕТОДИСТ ФОРМУЄ КОМАНДУ ОДНОДУМЦІВ	62
СТЕПОВА АЛЛА ОБРАЗИ ФРАНЦУЗЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ У ХУДОЖНІХ ІНТЕРПРЕТАЦІЯХ	66
ДИМІНСЬКА ВАЛЕНТИНА, ПЕКУРАРУ ЛЮДМИЛА ВЧИМОСЯ У КЛАСИКІВ	72
ТАРАШЕВСЬКА ОЛЬГА, ЦІСАР ІРИНА СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТІТНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ	79
ХОМІЩЬКА НАТАЛІЯ, ІЩУК ВІКТОРІЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ НАВИЧОК У МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДЛЯ ВИКОРИСТАННЯ АРТ-ТЕРАПІЇ В РОБОТІ З ДОШКІЛЬНИКАМИ	82

ШЕРШУН ГАЛИНА РОЛЬ ВИКЛАДАЧА У ФОРМУВАННІ СВІДОМОГО СТАВЛЕННЯ ДО БЕЗПЕКИ ЯК ЧАСТИНИ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ.....	85
МИХАЛЬЧИШИНА ЛАРИСА ЕКОНОМІЧНА ОСВІТА ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ДЕРЖАВИ НА ГЛОБАЛЬНИХ РИНКАХ	87
ЛЕЛЯК ЛЮДМИЛА ПРОЦЕС РЕКРЕАЦІЇ ПІСЛЯ ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНИМИ ВПРАВАМИ	90
ОСИП ЮРІЙ, ОСИП МАРІЯ РОЛЬ ГУРТКОВОЇ РОБОТИ У ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ	95
ЛИМАР ОЛЕНА ОСВІТА У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ФІНАНСІВ ЯК ОСНОВА ПРОЗОРОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ БЮДЖЕТНИХ ПРОЦЕСІВ	102
ПОХИЛЮК ОЛЕНА МОРАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПРИ ВПРОВАДЖЕННІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС	105
НЕЧИПОРЕНКО ТАЇСІЯ ДИТЯЧІ СВЯТА В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ: ТВОРЧО. ВЕСЕЛО. ЦІКАВО.	107
НАДКЕРНИЧНА ЛЮБОВ, СВЕРЛОВИЧ ВАЛЕНТИНА ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА.....	112
ТЕРЕЩУК АНДРІЙ ВАЛЕОЛОГІЧНА ТА МОРАЛЬНА ОСВІТА У ПЕДАГОГІЦІ Я.-А. КОМЕНСЬКОГО	117
БУГА ОКСАНА, ДЯЧЕНКО ВІКТОРІЯ НАУКОВО-ЕКОНОМІЧНА ОСВІТА ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ЖИТТЄВИХ НАВИЧОК ТА ВМІННЯ ПРИЙМАТИ РІШЕННЯ	121
ВДОВІНА КАТЕРИНА ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КУЛЬТУРИ СПІЛКУВАННЯ ПІДЛІТКІВ	124
КУШКО ІГОР, ЛИСАК ІГОР ПІДГОТОВКА ДО НМТ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ: АНАЛІЗ ВИКЛИКІВ ТА СТРАТЕГІЧНІ РІШЕННЯ	127
ВОЛКОДАВ ТЕТЯНА ЗАСТОСУВАННЯ МАТРИЧНИХ МЕТОДІВ У ЕКОНОМІЧНОМУ АНАЛІЗІ ТА МОДЕЛЮВАННІ.....	131

МОВА І ЛІТЕРАТУРА У СУЧАСНОМУ СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ

КУЦЕНКО ТЕТЯНА ІНОЗЕМНІ МОВИ ТА ЕТИКА МІЖНАЦІОНАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ: ШЛЯХ ДО ПОРОЗУМІННЯ	139
БЕРЕЗОВСЬКА ВІТАЛІНА ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ЗАСТОСУВАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ НА УРОКАХ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	141
ГОЛОВАНЮК ВАЛЕНТИНА, ГЕДЗ ДАР'Я «ЖИТТЯ НА ОБОЧИНІ»: МАРГІНАЛЬНІСТЬ ЯК СПОСІБ ЖИТТЯ В РОМАНІ М. КАННІНГЕМА «ДІМ НА КРАЮ СВІТУ»	146
УСИК МАРІЯ СЛІПІ ПРОРОКИ ВОЛІ: ТРАГЕДІЯ ТА ТРИУМФ УКРАЇНСЬКОГО КОБЗАРСТВА.....	149
ШУЛИЧЕНКО ОЛЕКСІЙ ГАМЛЕТ ЯК ПРЕДСТАВНИК НОВОГО ПОКОЛІННЯ. ТРАГЕДІЯ І ТРИУМФ	152
ШЛІХТЕНКО ЮЛІЯ, КУЛІЧЕНКО АНГЛЕЛІНА-АНАСТАСІЯ THE USE OF FIGURATIVE LANGUAGE IN CONTEMPORARY ENGLISH SONG LYRICS.....	154
ЛОБОДА МАРІЯ АВТОРСЬКА ПОЕЗІЯ «Я – ТАНК, Я – ВІЙНА, Я – ВБИВАЮ».....	158
ВИМОГИ до написання статей	159

1. Сисоєва С. О. Освіта як чинник формування національної свідомості. Київ: Педагогічна думка, 2020.
2. Гончаренко С. У. Українська педагогіка в контексті національної ідентичності. Харків: Основа, 2019.
3. Огієнко І. Українська культура: коротка історія культурного життя українського народу. Київ: Абрис, 1991.

*Стаття надійшла до редакції
12 грудня 2025р.*

ОСВІТА ЯК МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ДЛЯ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ ДЕРЖАВИ

УДК 331.108:336.13]:37 – 043.2

БАКАЛОВА НАТАЛІЯ

*кандидат економічних наук,
старший викладач кафедри фінансово-економічних дисциплін
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»*

Актуальність. У сучасних умовах збереження й розвитку української державності фінансовий сектор виконує функцію «кровоносної системи» економіки: забезпечує мобілізацію ресурсів, фінансування оборони й відновлення, стабільність грошово-кредитної та бюджетної політики. Стратегічні документи розвитку фінансової сфери прямо пов'язують стійкість сектору із якістю інституцій, управління ризиками, цифровою трансформацією та людським капіталом. Зокрема, Стратегія розвитку фінансового сектору України до 2025 року фіксує пріоритети реформування та модернізації фінансового ринку, які потребують професійно підготовлених кадрів нового типу. [2] Водночас держава інституційно підсилює компонент фінансової культури, затвердивши Національну стратегію розвитку фінансової грамотності до 2030 року, що актуалізує роль освіти в підготовці фахівців і підвищенні фінансової спроможності суспільства. [3]

Постановка проблеми. Проблема полягає в наявності розриву між запитом фінансового сектору на компетентісно підготовлених фахівців (аналітика даних, управління ризиками, регуляторні вимоги, фінансовий комплаєнс, кіберстійкість, етика та доброчесність) і реальною практикою підготовки кадрів, яка нерідко зберігає «знаннєву» модель із недостатньою практикоорієнтованістю та слабкою інтеграцією цифрових рамок компетентностей. У результаті знижується кадрова спроможність фінансових інституцій, ускладнюється імплементація міжнародних стандартів та послаблюються позиції держави в конкурентній боротьбі за інвестиції, технології й довіру.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасний науково-практичний дискурс окреслює кілька взаємопов'язаних напрямів, важливих для розуміння ролі освіти у формуванні кадрового потенціалу фінансового сектору.

По-перше, міжнародні підходи до вимірювання фінансової грамотності й

поведінкових компонентів фінансової компетентності систематизує Організація економічного співробітництва та розвитку (OECD) у матеріалах OECD/INFE, які задають методичні орієнтири для освітньої політики та підготовки кадрів. [4]

По-друге, цифровий вимір підготовки фахівців підсилюється рамками цифрових компетентностей громадян ЄС, зокрема DigComp 2.2, розробленою за участі Riina Vuorikari та колег, що є корисним орієнтиром для оновлення освітніх програм фінансового профілю. [5]

По-третє, стійкість фінансових систем у глобальному вимірі аналізують Світовий банк і Міжнародний валютний фонд у межах FSAP, наголошуючи на якості регулювання, управлінні ризиками та інституційній спроможності, що безпосередньо спирається на людський капітал. [6]

По-четверте, регуляторні стандарти банківського нагляду (Core Principles) від **Базельського комітету з банківського нагляду задають компетентнісні вимоги** до фахівців у сфері пруденційного регулювання, ризик-менеджменту та корпоративного управління. [8] Нарешті, освітні ресурси та академічна підтримка впровадження стандартів фінансової звітності з боку **IFRS Foundation** підсилюють аргумент щодо необхідності системного оновлення змісту підготовки фахівців фінансового сектору. [9]

Мета. Обґрунтувати роль освіти як механізму формування кадрового потенціалу для фінансового сектору держави та визначити ключові педагогічні й організаційні орієнтири модернізації підготовки фахівців у контексті забезпечення конкурентоспроможності України.

Основні завдання. Окреслити компетентнісні виклики підготовки кадрів для фінансового сектору в умовах воєнного часу та післявоєнного відновлення.

Визначити напрями узгодження змісту освітніх програм із потребами фінансового ринку та стратегічними документами розвитку сектору. [1]

Обґрунтувати інтеграцію цифрових і фінансових компетентностей як умову професійної придатності випускника. [5]

Запропонувати практикоорієнтовані механізми формування кадрового потенціалу (дуальна освіта, стажування, кейс-метод, симуляції, партнерства).

Визначити очікувані результати для держави: підвищення фінансової стійкості, інституційної спроможності та конкурентоспроможності.

Основний зміст. Освіта як державотворчий інструмент забезпечує відтворення професійних спільнот, здатних підтримувати функціонування фінансової системи в режимі підвищених ризиків. Кадровий потенціал фінансового сектору доцільно розглядати як інтегральний результат взаємодії трьох компонентів:

- ✓ професійно-стандартного (знання фінансових інструментів, звітності, регулювання);
- ✓ цифрово-аналітичного (робота з даними, цифрові платформи, кібергігієна);
- ✓ ціннісно-етичного (добросесність, відповідальність, комплаєнс-культура).

Орієнтація на такі компоненти узгоджується з потребою розвитку фінансової грамотності та інституційної спроможності, закріпленою в національних стратегічних документах. [3]

Практична реалізація цієї моделі вимагає:

- а) оновлення освітніх програм на основі рамок компетентностей і міжнародних

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ІСТОРІЇ ТА ГРОМАДЯНОЗНАВСТВА
стандартів (зокрема DigComp 2.2 та база перетворює освіту на довгострокову інвестицію в економічний суверенітет. підходів OECD/INFE), [5];

б) посилення практикоорієнтованості через партнерства з банками, страховими компаніями, регуляторами, fintech-структурами;

в) інтеграції навчальних модулів із ризик-менеджменту, AML/CFT, операційної стійкості та регуляторних практик відповідно до міжнародних орієнтирів банківського нагляду. [8]

У вимірі конкурентоспроможності держави результатом має стати підготовка фахівця, який здатний одночасно діяти як професіонал фінансового ринку і як носій державницьких цінностей: підтримувати довіру до фінансових інституцій, протидіяти шахрайству, працювати в правовому полі та забезпечувати прозорість фінансових процесів. Саме така кадрова

Висновки. Освіта є системоутворювальним механізмом формування кадрового потенціалу фінансового сектору та одним із ключових інструментів забезпечення конкурентоспроможності держави. Її вплив реалізується через компетентісно орієнтовану підготовку, інтеграцію цифрових і фінансових компетентностей, практикоорієнтовані моделі навчання та засвоєння міжнародних стандартів регулювання і звітності. Узгодження освітньої політики з національними стратегіями розвитку фінансового сектору й фінансової грамотності створює передумови для зміцнення фінансової безпеки, інституційної спроможності та державності України. [1]

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Стратегія розвитку фінансового сектору України до 2025 року (оновлена у березні 2021 року) : офіційний матеріал. Національний банк України, 2021.
2. Національна стратегія розвитку фінансової грамотності в Україні до 2030 року : повідомлення та документ. Національний банк України, 2025.
3. Затверджено Національну стратегію розвитку фінансової грамотності до 2030 року : новина. Кабінет Міністрів України, 2024.
4. OECD/INFE Toolkit for Measuring Financial Literacy, Inclusion and Well-being (2026). OECD, 2026.
5. DigComp 2.2: The Digital Competence Framework for Citizens / Рііна Вуорікарі (Riina Vuorikari) та ін. European Commission, JRC, 2022.
6. Financial Sector Assessment Program (FSAP): Development. World Bank, довідкові матеріали.
7. Financial System Stability Assessments (FSSA) / матеріали FSAP. International Monetary Fund, 2025.
8. Core Principles for Effective Banking Supervision. Basel Committee on Banking Supervision, 2012 (оновлення стандартів — 2024).
9. Resources for students studying IFRS Accounting Standards. IFRS Foundation.

*Стаття надійшла до редакції
10 січня 2026р.*